

10. rész

Mottó:

„Amelyik nemzet a múltját nem ismeri, az a jelenét sem érti, s a jövőjét meg nem teremtheti!”

Öt perc történelem fiataloknak és minden érdeklődőnek

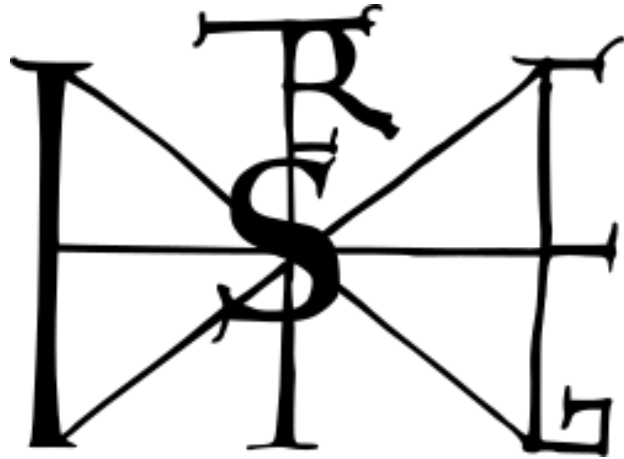
Magyar sors – magyar történelem

Európának szüksége van Magyarországra ... amely soha nem hagyta magát legyőzni

A magyarok sikerei

2.

Árpád népe a harmadik „honfoglalás” után hazát alapított a Kárpát-medencében. Egy évszázadon át az Árpádok irányította *Magyar Fejedelemség*, ezt követően három évszázadon át az Árpád-házi *Magyar Királyság* védte a hazát és egyben Európát a kelet és dél felől betörő hódítók ellen.

Szent István egyetlen hiteles képmása a koronázási paláston látható. A kalocsai királyfej feltehetően első királyunkat ábrázolja, amit a másik hiteles István ábrázolásnak tekinthetünk. Szent István király aláírása

Istvánt 1000. december 25-én koronázták királlyá, a II. Szilveszter pápától kapott koronával. István *apostoli hatalommal* rendelkezett, ami a korszak keresztény Európájában szinte egyedülálló volt. (Ez azt jelentette, hogy a püspökök kinevezésében és az egyház szervezésében szabad kezét kapott.) A törvények alkotása között első dolga volt az egyházmegyék megszervezése. A *tíz egyházmegye* mellett *monostorokat* alapított, s törvényekkel szabályozta az egyház működését. Ezek közé tartozott a *tized* fizetése, a *templomok építési kötelezettsége*, valamint a *vasárnapi templomba járás* és a *böjt* elrendelése.

Szent István tíz püspökséget szervezett. Kettőt közülük – az esztergomit és a kalocsait – érseki rangra emelt

Első királyunk joggal érdemelte ki az *államalapító* rangját, amikor a 45 vármegye megszervezésével egy jól működő európai országot teremtett. A megyék élén a *megyés ispán*, a várak élén a *várispán* felügyelte az adófizetést, a vámok működését, a gazdasági élet és katonaság szervezését. István létrehozta a *királyi tanácsot*, pénzt veretett, törvényeket alkotott.

Magyarország a 11. században. A vármegyék szervezése az alapító király életének utolsó éveire fejeződött be

Az állam működését a királyi tanács és a király által rangra emelt főemberek mellett *Gizella királyné* is segítette. A királyi székhelyet *Esztergomból Fehérvárra helyezték át, ami a jeruzsálemi zarándokút mentén feküdt*. Fehérvár jelentősége kiemelkedett a többi város közül, hiszen ott volt a királyi székhely, a koronázótemplom és a királyi temetkezőhely. Ilyen egész Európában csak Londonban alakult ki. Viharos történelmünkre jellemző, hogy míg a londoni apátság ma is épségben áll, addig a fehérvári királyi székhelyet egy szétdőlt *Romkert* jelzi.

Szent István és Boldog Gizella szobra Szegeden. A Romkert a mai Székesfehérvár központjában fekszik

A római (és bizánci) kereszténység felvétele, illetve István megkoronázása után sem maradtak el a hazánk elleni támadások. Amikor II. Henrik német-római császár, Szent István sógora 1024-ben meghalt, véget ért a közel fél évszázados békés időszak. Az utód, *II. Konrád* császár Magyarországot már nem partnernek, hanem alattvaló államnak tekintette. A német seregek *1030-ban* gyülekeztek a határ mentén, s betörték az országba. István még az ősi módszerrel, a kiürített és felperzselt föld taktikájával fogadta a Győrig benyomuló ellenséget. Az éhező, kifárasztott németek a Rábáig törtek előre, majd menekülésre fogták a dolgot. István király pihent csapatai Bécsnél érték utol a német lovagokat és döntő győzelmet arattak felettük. Az *1031-ben megkötött béke* értelmében a Fischa és a Lajta folyók közötti területek magyar kézre kerültek.

Szent Imre mellszobra a partiumi Hegyközszentimrén. A krónikák szerint ezen a helyen történt az a vadászbaleset, ami a trónutódlásra felkészített ifjú herceg halálát okozta

Rejtélyes körülmények között éppen ebben az évben, 1031-ben vesztette életét a bihari erdőkben Imre herceg, első királyunk egyetlen életben maradt fia, akit gondosan készítettek fel az uralkodásra. A csalfa történetírók évszázadok óta azt a soha nem bizonyított eseményt állították be tényként, hogy a herceget vadászat közben egy vaddisznó sebezte halálra. (Nem ritka az ilyen tragikus „baleset” a magyar történelemben. Az azonban elgondolkodtató, hogy éppen akkor történtek meg ezek a tragédiák, amikor az a hazánk függetlenségére törő nagyhatalmak érdekében állt. Az ellentétes nézetek vallók erre csupán azt tudják válaszolni, hogy ez „összeesküvés elmélet”.)

Szent István és II. Konrád császár ólomüveg képe

Imre halála után államalapító királyunknak *két téves döntése* volt. Nem kizárt, hogy ebben jelentős szerepe volt a bajor rokonságnak, akik aktívan részt vettek az udvari életben. Az egyik rossz döntése az volt, amikor Orseoló Pétert jelölte utódjának. István lánytestvérét – aki a velencei dózse, Orseolo Ottó felesége volt – annak Péter nevű gyermekével 1026-ban elűzték Velencéből. István húgát Ilonát és annak fiát magához vette, sőt Pétert a királyi rusz testőrség parancsnokává nevezte ki. Péter gondolkodása, egész neveltetése azt a célt szolgálta, hogy a magyar trónt idegen kézre adja. István másik rossz döntése az volt, amikor Vazult és fiait félreállította. Vazult /Vászoly/ az Árpád-ház legidősebb férfitagját már az is sértette, amikor István Imrét jelölte utódnak. Az ősi jog szerint – akárcsak korábban Koppány esetében – őt illette volna a trón. Az udvarban befolyásos szerepet játszó idegen urak (bajorok) ezt mindenképpen meg akarták akadályozni. A lázadó Vazult elfogták, s Nyitra várába zárták. A kor szokása szerint fülébe ólmot öntöttek, megvakították, hogy alkalmatlan legyen az uralkodásra. Vazul – más feltételezések szerint *Szár László* – három fiát, *Andrást*, *Bélát* és *Leventét* is el akarták tüntetni az útból. Az Árpád-ház utolsó férfitagjait – egyes kutatók szerint – éppen István menekítette ki az országból. Andrást és Leventét a Kijevi Ruszba, Bélát pedig Lengyelországba küldték, ahol herceghez illő módon fogadták őket és gondoskodtak róluk. András és Béla a magyar történelemben még meghatározó szerepet fog játszani.

A Vazul-torony a nyitrai Vár udvarán ma is áll, ami a fejedelmi rab emlékét őrzi

Szent István halálát követő trónviszályos időszakban *Orseolo Péter (1038-1041)* és *Aba Sámuel (1041-1044)* között folyamatosan dúlt a harc. Aba Sámuel egyes feltevések szerint István Sarolta nevű testvérét vette feleségül. A Felvidék urai az Abák így a király szövetségesei lettek. A Mátra vidéke és Újvár vármegye /Gyöngyöstől Kassáig/ az Abák birtoka volt, ezzel együtt 1010-re szerves része lett Szent István országának. III. Henrik császár (II. Konrád fia) négy alkalommal támadt Magyarországra. *1041-ben* Orseolo Péter a német-római császárhoz menekült Aba Sámuel és hívei támadása elől. Az egyetlen nem Árpád-házi király követte ellenségeit a császárság területére és egészen Tulln városáig nyomult előre. (Ez az a Duna partján álló város, ahol Atilla a hunok nagy királya több mint ezeröttszáz évvel ezelőtt találkozott a jövődöbeli feleségével, Krimhilda hercegnővel.)

Aba Sámuel szobra Abasáron és mellszobra Ópusztaszeren

(Az utóbbi évek egyik legnagyobb érdeklődéssel és szakmai figyelemmel kísért feltárása zajlik Abasáron. A *Magyarságkutató Intézet* régészei a modern technika minden eszközével kutatják és elemzik az Abák temetkezési helyét. A tét nagy, hiszen ma már genetikai módszerrel megállapítható, hogy Aba Sámuel mely népcsoporthoz tartozott. Az eddig kun, kazár, kabar-káliz, hvarezmi /mindegyik keleti/ származás mellett nevéből eredően /Sámuel/ felmerült a zsidó származás is. Ez utóbbi, ha beigazolódik, az igencsak megbolygatná a magyar történelem Árpád-kori szakaszának történelmi szemléletét. A lényegen azonban nem változtatna, hiszen ő volt az egyetlen, ráadásul nem Árpád-házi király, akinek utódai nem kerültek a magyar trónra. Ám azt is érdemes tudni, hogy Aba Sámuel volt az egyetlen uralkodó, aki hívei által *választott király* volt.)

A 2010-es években kezdődő régészeti feltárások Abasáron. A munka 2021-ben izgalmas szakaszához érkezett, amikor sorra kerülnek elő az Aba nemzetség tagjainak sírleletei

Aba Sámuel alighogy visszaérkezett Magyarországra, III. Henrik *1042-ben* seregei élén betört az országba. A németek Pozsonyt elfoglalva a Garam folyóig nyomultak előre, majd visszavonulásra kényszerültek. *1043-ban* a németek újra megtámadták a Magyar Királyságot, de Aba Sámuel megállította őket. III. Henrik a következő évben ismét Magyarországra tört, hogy Orseolo Pétert visszahelyezze a trónra. Azt azonban jegyezzük meg, hogy a császár folyamatos támadásai nem Péter király érdekében történtek, hanem a Magyar Királyság alattvalói sorba döntése volt a cél. Győr közelében, a ménfői véres küzdelemben Aba Sámuel vereséget szenvedett. A király másodszor is *Orseolo Péter (1044-1046)* lett. A terv bevált, hiszen Péter király *1045-ben* Fehérvárra hívta III. Henrik császárt, aki hűbérura lett a velencei neveltetésű, idegen szívű királynak. A német császár elérte célját, hűbérura lett Magyarországnak. Szerencsére nem sokáig.

Aba Sámuel történelmi szerepe még sok meglepetést okozhat a már említett régészeti feltárásoknak köszönhetően. Külön említést érdemel az ország északkeleti részén fekvő Újvár vármegye, ami jelenleg *Abauj* megye néven ismert. Trianon határváltozásai után Kassát, a megye volt központját kisebb települések pótolták, mint például *Encs*. A kisváros emlékparkjában látható a legszebb szoboralkotás, ami Aba Sámuelt ábrázolja.

Aba Sámuel egész alakos ülő szobra Encs központi parkjában

A mai határ mentén – ahonnan már Kassát is látni – fekszik *Abaujvár*. A ma mindössze 250 lelket számláló kis falu Aba Sámuel idején népes város volt, s fontos szerepet töltött be, mint szállásközpont a kereskedelem, az egyházi és katonai szervezés terén. A még jórészt feltáratlan *abaujvári földvár* méretei arra engednek következtetni, hogy itt valaha pezsgő élet zajlott.

*Az abaújbáryi földvár távlati képe és a bejárat az Árpádok címerével.
A földvár fa szerkezetének rekonstrukciója*

Orseolo Péter, aki kétszer is elfoglalta a magyar trónt (Képes krónika)

A szkíta vérű magyarok nem tudtak belenyugodni, hogy idegen uralkodjon a magyar trónon. Az 1046-ban Vata békési ispán vezette lázadás sikeres volt, elűzték Pétert a trónról. A király a harcok során életét vesztette. (A sok áldozatot követelő trónviszályban Gellért, Budli és Besztrik püspökök is mártírhalált

haltak. Feltehetően ott, ahol ma a Gellért-hegyen a püspök szobra áll.) A lázadók 1046-ban hazahívták Vazul elűzött fiait és a legidősebbet, Andrást, a „pogány herceget” ültették a magyar trónra. *I. András (1046-1060)* első dolga azonban az volt, hogy leverte az őt trónra segítő „lázadókat”.

*András király és felesége, a kijevei Anasztázia szobra Tihanyban
I. András király mellszobra Ópusztaszeren*

A német támadások tovább folytatódtak. 1051 őszén III. Henrik csapatai Fehérvárig nyomultak előre. A magyarok a felperzselt föld taktikáját követve kitértek a német támadások elől, ezzel is fárasztva őket. A visszavonuló, éhező, fáradt betolakodókat a magyar király csapatai Béla herceg vezetésével a Vértes-hegységben megtámadták és megsemmisítő vereséget mértek rájuk. III. Henrik nem nyugodott bele a vereségbe, *1052 nyarán* ostrom alá vette Pozsony várát. A Dunán felsorakozó hajókat egy Zotmund nevű bűvár és néhány társa az éjszaka leple alatt megfúrta. A hajók hajnalra elsüllyedtek. (A Bűvár Kund név Vörösmarty Mihály költeménye alapján terjedt el.) A német-római császár szégyenszemre visszavonulót rendelt el, hiszen ismét vereséget szenvedett. A németek azt azonban elérték, hogy Magyarországot még erősebb szálakkal magukhoz kössék. *1058-ban* az új császár, IV. Henrik (III. Henrik fia) Katolikus Andrással békét kötött. Ennek egyik megállapodása alapján Henrik testvérét, Judit hercegnőt eljegyezték az 1057-ben társ királlyá koronázott gyermek Salamonnal, András király fiával. (Korona és kard története.)

A korona és kard történetének, valamint Búvár Kund hőstétének ábrázolása a Képes krónikában

*A német támadások azonban tovább folytatódtak. Nem nyugodtak bele, hogy András halála után nem a német-római császársághoz hű Salamon, hanem András testvéröccse, Béla került az Árpádok trónjára. I. Béla (1060-1063) és a császár ellentéte azonnal kiújult, hiszen Henrik hűbéresét, Salamont szeretne trónra juttatni. Az idegenek szövetségesei a fegyveres harcok mellett a merénylettől sem riadtak vissza. Így esett meg, hogy 1063-ban Dömösön, ahol Béla király tartózkodott, az uralkodóra ráomlott a nehéz tölgyfából készült trón. (Bélát vitézsége, hadvezéri tehetsége okán *Bajnok Béla* néven is emleget az utókor. Az 1051. és 1052. évi német támadásokat is Béla herceg vezetésével verték vissza.)*

A szekszárdi bencés apátság alapítója I. Béla, akinek szobra a város központjában található. A bencés apátság alapjai a megyeháza udvarán

A dömösi merénylet után a király súlyos sérülései ellenére még elért a nyugati határra, s Mosonban a németek ellen vívott csatában vesztette életét. Béla fiai, Géza, László és Lampert Lengyelországba menekültek. A három Árpád-fiú kimenekítése Lengyelországba, kísértetiesen hasonlított a Vazul-fiúk meneküléséhez, ami negyedszázaddal korábban történt. Eközben Salamon a német sereg védelme alatt a királyi székhelyre, Fehérvárra vonult, ahol elfoglalta a trónt. *Salamon (1063-1074)* között irányította az országot több-kevesebb sikerrel.

A legidősebb herceg, Géza kis idővel később, 1064-ben lengyel sereg élén tért vissza az Árpádok földjére. Újra fellángolt a trónviszály, aminek testvéri békekötés vetett véget. A király továbbra is Salamon maradt, Béla fiai pedig hercegi birtokaikat irányították.

László harca a lányrabló besenyő vitézzel. A Képes krónika miniatűrása és bronzba öntött változata Szekszárd belvárosában. A szobor az alapító I. Béla – László édesapja – emlékműve közelében áll

1068-ban a Salamon, valamint Géza és László egyesült erővel űzték ki a betolakodó besenyő hadakat a keleti részekről. Ennek a hadjáratnak az idején történt meg a legendává szépülő hőstett, amikor László herceg megmentette a besenyő harcos által elrabolt magyar lányt. Ezzel a kerlési (Cserhalom) csatával kezdődött el *László páratlan karrierje*, ami a magyar történelem egyik legnépszerűbb uralkodójává, illetve szentté emelt hősévé tette. A béke Salamon és Béla fiai között törekenynek bizonyult, s néhány év múlva trónviszályra fajult.

A cserhalmi ütközet a kakaslovnici templom freskóján. László és a kun (besenyő) vitéz harca. Molnár C. Pál oltárképe az angyalföldi Szent László Plébániatemplomban, ami a László hercegnek hírnevet szerző párviadalt eleveníti meg. A csíksomlyói ferencesek által emelt emlékmű a Doboka megyei Kerlésnél. Az emlékmű a falu fölé emelkedő Cserhalom magaslatán áll

Bánhegyi Ferenc

(Folytatjuk)

11. rész

Mottó:

„Amelyik nemzet a múltját nem ismeri, az a jelenét sem érti, s a jövőjét meg nem teremtheti!”

Öt perc történelem fiataloknak és minden érdeklődőnek

Magyar sors – magyar történelem

Európának szüksége van Magyarországra... amely soha nem hagyta magát legyőzni

A magyarok sikerei

3.

Salamon uralkodása idején, *1071-ben* a besenyők újra nagy sereggel betörték a Szerémségbe, ahol jelentős zsákmányt raboltak. A támadás hátterében a bizánci görögök álltak, akik rávették a besenyőket Magyarország megtámadására. A hírrre Salamon, Géza és László azonnal a határra indultak, megvédeni az országot. Elfoglalták Nándorfehérvár és Szerém várát, *fényes győzelmet* aratva a besenyők és a felbujtó bizánci görögök felett. A gazdag zsákmány elosztása miatt azonban újra ellentét alakult ki Salamon és Géza között. (Minden esetben, amikor a trónviszályok eseményeit tárgyaljuk, felfedezhető egy közös elem. Nevezetesen az, hogy az egyik király, illetve a trónra törő herceg mögött minden esetben a német érdekek a császár támogatása áll)

A csata emlékét a Mogyoródon állított Szent László szobor őrzi. A település mellett emelkedő domb tetején áll a Szent László kápolna és benne Szent László fából faragott szoba

1074. március 14-én Mogyoródnál került sor a IV. Henrik támogatta Salamon és az Árpád-házi testvérek – Géza és László – közötti összecsapásra. Salamon megsemmisítő vereséget szenvedett, s csak maradék embereivel tudott elmenekülni a nyugati határhoz. (Nem volt szerencséje a támogatójával sem, mert ezekben az években robbant ki a császárság és a pápaság közötti hatalmi harc, ami lekötötte IV. Henrik minden erejét.) A magyar urak Salamont megfosztották trónjától, s helyébe Gézát ültették. (A mogyoródi csatához kötődik a csata után a helyszínen megjelenő, agancsai között égő mécseseket hordozó szarvas. László és Géza a szarvast követve a Duna partán állapodtak meg, ahol a győzelmük emlékére a mai Vác területén alapítottak templomot. A mai püspöki székesegyház közelében áll a ferencesek temploma, amelyben Géza királyt helyezték végső nyugalomra.)

*A váci ferences templom. Azon a helyen áll, ahol Géza és László a győztes mogyoródi csata után a szarvast követve fogadalmat tettek a templom építésére.
I. Géza szobra a ferences templom falán*

Gézát követően a magyar történelem egyik legnagyobb királya, Árpád-házi *Szent László* (1077-1095) került trónra. A német hűbéres, trónjától megfosztott Salamon eleinte elfogadta László hatalmát, de hamarosan összeesküvést szervezett ellene. A német seregek *1079-ben* újra betörték az országba, de hamarosan vissza is vonultak. Bár László ebben a hadjáratban visszafoglalta Moson várát, kiűzte az ellenséget az országból, Salamon azonban még ekkor sem mondott le királyi címéről.

Szent László közel két évtizedes uralkodása alatt példamutató keresztényi életével, az országban rendet teremtő szigorú törvényeivel, építkezéseivel és Magyarországot gyarapító hódításaival olyan példát mutatott, ami évszázadokon át meghatározta hazánk történelmét.

Szent László püspökséget alapít Váradon (Képes krónika). A plébániatemplom mennyezetének egyik freskója azt a jelenetet ábrázolja, amikor László megalapítja Váradot

Várados, a várban ma látható egy tornyos templomépület csupán az eredeti püspöki székesegyház helyének emlékét idézi

Szent László szobrát 1998-ban avatták fel Somogyvároton, a bencés apátság bejáratánál. Az alkotás kifejezi a király nagyságát, a hadvezért és a kereszténység őrzőjét. A somogyvári bencés apátság maradványai

László hadjáratai szinte kivétel nélkül a rokonok, a szövetségesek segítségkérésének következtében indultak. Szent László, korát megelőzően lovagkirály volt. Legnagyobb jelentőségű hadjárata Horvátországba vezetett, amikor 1089-ben sógora *Zvonimir*, a horvát király meghalt. *Ilona királyné, László édestestvére* a magyar királyt hívta segítségül a trónviszályba keveredett horvát urak megfékezésére. László *1091-ben* indult el a tengerpart felé. A Dalmáciába vezető hadiúton László egy sor erődítményt meghódított, majd egyesült az őt segítségül hívó horvát csapatokkal. László elfoglalta Szlavónia egy részét. (Szlavónia akkor Dalmácia és Horvátország egész területét jelentette. Dalmáciát majd csak Könyves Kálmán foglalja el *1097-ben*, s csatolja a Magyar Királysághoz. Kálmán 1102-ben horvát királlyá koronáztatta magát, s ettől kezdve 1918-ig, több mint nyolc évszázadon keresztül Horvátország jogilag a Magyar Királysághoz tartozott.)

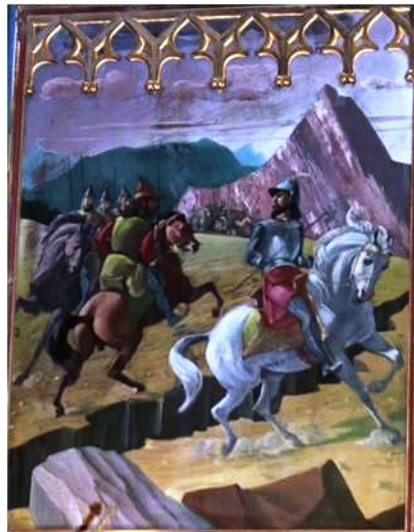

A Zágrábi Székesegyház, amit Szent László alapított. A templom főbejárata fölött Krisztus szobra mellet balra Szent István, jobbra Szent László szoboralakja foglal helyet, jelezve a püspöki székhelyen a magyar királyok szerepét

Szent László uralkodásának közel két évtizedét a törvénykezések, az ország békéjének, biztonságának megteremtése, az építkezések, az egyház szervezetének megerősítése jelezte. Ez azonban nem történhetett mindig békés körülmények között. Hiszen Európában a 11. század második felében dúlt a hatalmi harc a pápa és a császár között. Velence terjeszkedése folyamatosan veszélyeztette a Balkán államait. A besenyők *1085-ben* sokadik alkalommal betörték keletről az országba. Sorsukat ezúttal sem kerülték el, László súlyos vereséget mért rájuk.

Egy ellenséges gyűrű vette körbe az országot, de László király visszavert minden idegen támadást.

1091-ben, Horvátországból hazatérőben jött a hír, hogy a kunok nagy sereggel újra betörték Erdély földjére, s óriási pusztításokat végeznek. László király, mint minden előző alkalommal, ha megtámadták az országot, seregével ott termett és fényes győzelmet aratott. Erre a hadjáratra is a kényszer vitte, hiszen *Szent László az őrző király* volt, aki minden áron megvédte a Kárpát-medencét, az örökséget. A honvédő háborúban Kapolcs, majd később Ákos vezetésével hazánkra törő kunok ellen a lovagkirály legendás győzelmeket aratott. Legendás, mert például a csodatételek, a mondák többek között ezekhez a csatákhoz fűződnek. Ilyenek például a *Szent László pénze*, a *Tordai hasadék*, vagy a *Csíkszépvíz* nevének eredetét elmesélő, a nép ajkán fennmaradt népszerű történetek.

Budapesten, az angyalföldi Szent László plébániatemplom szárnyasoltárán Molnár C. Pál festőművész számos képe látható, amelyek szent királyunk életéből mutatnak be jeleneteket. A baloldali kép azt ábrázolja, amikor László király vizet fakaszt a sziklából. A jobboldali művön pedig a tordai hasadék keletkezésének legendáját láthatjuk

László uralkodásának második felében egyre aktívabb külpolitikát folytatott. Nagy királyunk minden esetben megvédte az országot, hiszen ő még tudta az Árpádok „titkát”, hogy a támadásra még erősebb ellentámadással kell válaszolni. Ellenkező esetben a külső katonai akciók csak sűrűsödni fognak. Ez akkor is igaz, ha az országot keresztény hadak támadták meg, azokat ugyanúgy visszaverte, mint a besenyőket és a kunokat. A környező országok elleni támadások is jogosak voltak, mert a lengyelekhez, csehekhez, horvátokhoz

rokoni szálak kötötték, s ha bárhol trónviszály alakult ki, Lászlónak a 11. század szokásaihoz, erkölcsi elvárásaihoz igazodva, a segítséget kérő fél /testvére, sógora, unokaöccse stb./ hívására mennie kellett.

Így került sor 1092-ben a ruszöldi /Halics, később Galícia földje/ hadjáratra, a kipc sakokat és a kunokat hazánkra uszító rusz fejedelem ellen. A magyar sereg győztesen tért haza. László 1093-ban belesodródott a lengyel belviszályba. Ehhez a történelmi eseményhez is kötődik egy érdekes történet.

Krakkó ostroma. A Képes krónika azt a jelenetet ábrázolja, amikor a magyar vitézek éjszaka a csizmájukban egy nagy kupac földet hordtak össze. Erre ráöntötték a maradék kevés lisztjüket, s azt hirdették a várvédők felé, hogy nekik még ilyen sok kenyérre való lisztjük van, azaz sokáig kitartanak az ostrom mellett. Az éhező várvédők erre feladták Krakkó várát. László király domborműve csatabárddal, a Váradi Székesegyház belső terében látható

1095-ben László királyt és seregét ismét a hadi úton találjuk. Ezúttal Prága felé tartott, onnan érkezett a segítségkérés. Unokatestvérét érte sérelem, őt kellett volna a trónra helyezni. Útközben azonban beteg lett, Nyitra várába vitték, ahol László király 1095. július 29-én meghalt. (Meg kell jegyeznünk, hogy a király ezt megelőzően jó egészségnek örvendett. Hirtelen halála elgondolkodtató, ha arra gondolunk, hogy László Magyarország felemelkedésének bajnoka magyar szempontból a legrosszabb időszakban halt meg.)

Európa szerte nagy tisztelet és megbecsülés övezte már életében a magyar királyt. Ezt az is igazolja, hogy Európa vezetői és a pápa azt tervezték, Lászlót nevezik ki a tervezett újabb keresztes hadjárat élére.

Az angyalföldi plébániatemplom főoltárának képe azt a jelenetet ábrázolja, amikor a clermonti zsinat (a pápa és az országok főpapjainak tanácskozása) követői felkérlik Lászlót a Jeruzsálembe induló keresztes seregek vezetésére. A felkérés a valóságban nem történt meg, mert amikor a zsinat véget ért, László már halott volt

Szent László nevét elsősorban vitézi rendek, lovagi társaságok, hagyományőrök, haditorna egyesületek, fegyveres erők, katonai alakulatok veszik fel. Egész élete feljogosítja, hogy a magyar történelem legjelentősebb védőszentje legyen. *Erdély* és benne a *Székelyföld*, továbbá a *határok*, a *magyar katonák* és a *polgárőrök* védőszentje. Emlékét hagyományőrök, templomok, városok (Várad, Győr) őrzik. A magyar katonák a középkortól kezdve egészen a második világháború végéig, amikor bármelyik csatában rohamra indultak, ***Szent László, segíts!*** csatakiáltás hagyta el ajkukat.

Szent László nevét viselő települések behálózzák a Kárpát-medence nagy részét

Aki részletesebben szeretne tájékozódni Szent László király életéről, annak javasolom a nagy király életéről kiadott könyvemet

Szent László király ereklyetartó hermáit Nagyváradon és Győrben a püspöki székesegyházakban őrzik

Mérleg

Az Árpád vezette országalapítástól Szent László haláláig *kétszáz év* telt el. Ez a két évszázad a magyar sikerek, győzelmek időszaka volt. Több mint száz csata zajlott le a magyarok és ellenfeleik között, amelyek közül a 955. évi augsburgi ütközet volt az egyetlen, ami érzékeny vereségnek számított. Annaira azonban ez sem volt döntő, hogy a Magyar Fejedelemség erejét, nagyságát kikezdhetne volna. Mégis, az idegen kezekkel írt magyar történelem mind a szakkönyvekben, mind az iskolai tankönyvekben, ezt emeli ki, s fordítja népünk, nemzetünk fejlődése ellen. Ennek kell véget vetni, ami nagyon könnyű feladat, hiszen csak egymás mellé kell rakni a magyar alkotóerő megszámlálhatatlan pozitívumát és a hamis állításokat. Nincs ez másként ma sem.

Bánhegyi Ferenc

(Folytatjuk)